

La Formiguera Gran

Phengaris arion

1 Còpula.
Els mascles patrullen constantment en busca de les femelles acabades de sortir de la crisàlide per copular.

2 Posta.
La femella fecundada busca serpoll o orenga, les plantes nutrícies de les erugues, per pondre-hi els ous.

3 Eruga.
Quan l'eruga surt de l'ou entra dins de les poncelles, on s'alimenta de les flors abans que s'obrin.

7 Emergència.
La papallona abandona el niu fugint de les formigues i busca una herba alta on estendre i assecar les ales.

4 Engany.
Tres setmanes més tard es deixa caure a terra, a l'espera de ser trobada per formigues de l'espècie *Myrmica sabuleti*. Quan les formigues la toquen, l'eruga imita la forma, l'olor i els sons de les larves de les formigues.

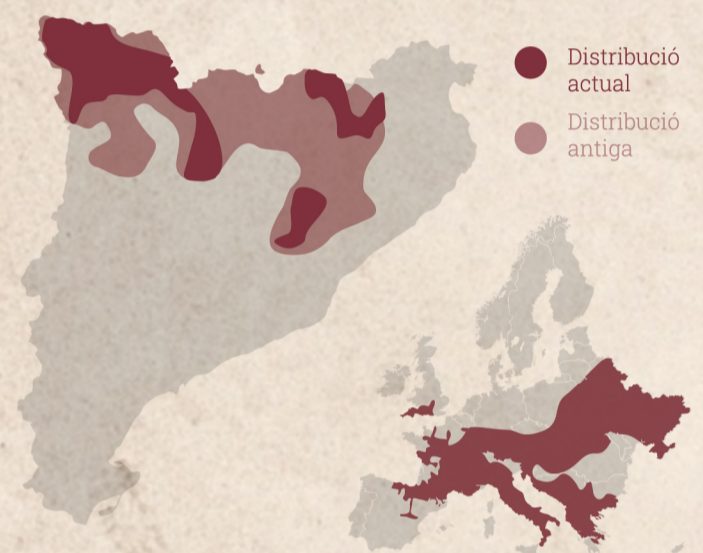
6 Crisàlide.
A la primavera l'eruga forma la crisàlide dins el formiguer, on triga prop d'un mes en realitzar la metamorfosi per transformar-se en papallona.

5 Fase carnívora.
Enganyades, les formigues s'emporten l'eruga de la papallona al seu niu, on viurà durant 10 mesos depredant les larves de les formigues.

La formiguera gran és una papallona amb un fascinant cicle vital íntimament lligat a una espècie de formiga. Aquesta complexitat, juntament amb la pèrdua de qualitat dels prats de muntanya, fa que sigui una espècie amenaçada.

Distribució i Hàbitat

Malgrat té una distribució àmplia, és una papallona escassa amb poblacions poc abundants i en clara davallada.

Viu a prats de muntanya i clarianes de bosc amb presència de les plantes nutrícies de les seves erugues (serpoll o orenga) i amb densitats elevades de la formiga a la que parasita (*Myrmica sabuleti*).

Serpoll
Thymus serpyllum

Myrmica sabuleti

Orenga
Origanum vulgare

S'identifica fàcilment per les grans taques negres sobre fons blau

Època de vol

g f m a m j j a s o n d

Conservació

La pèrdua d'hàbitat és la principal amenaça de la formiguera gran. **Les causes:**

- **La intensificació agro-ramadera:** sobrepastura, ensitjat, dall reiterat, pesticides o transformació de prats en conreus.
- **L'abandonament rural:** emmatament per manca de pastura o per desaparició del dall tradicional.
- **El canvi climàtic:** les seves formigues hoste no toleren les sequeres ni les temperatures elevades.

Protecció de les poblacions existents

Per garantir la conservació de les poblacions conegudes de formiguera gran s'estan creant Microreserves de Papallones a través de l'establiment d'acords amb propietaris i gestors de finques amb presència de l'espècie.

Gestió dirigida a l'espècie

La gestió per afavorir-la ha de tenir en compte la papallona, les seves plantes nutrícies i les formigues a les que parasita:

- **Dallar i/o pasturar els prats a la tardor-hivern.** Fer-ho entre juny i agost elimina les plantes nutrícies i amb elles els ous i les erugues. A l'estiu, a més, les formigues hoste requereixen l'herba alta que evita l'excés de calor al terra.

Potenciar les plantes nutrícies i les formigues hoste.

Plantar nutrícies on es detectin les formigues hoste; i col·locar pedres a prop de les nutrícies on no hi hagi la formiga per atreure-les i que hi facin niu a sota.

- **Ampliar la seva distribució.** Promoure la colonització de zones properes a poblacions existents recuperant prats emmatats i/o aplicant una gestió dirigida a l'espècie.

UNA INICIATIVA PER A LA CONSERVACIÓ DE LES PAPANONES AMENAÇADES DE CATALUNYA

Promogut per:

Amb el suport de:

Idea i continguts: Paisatges Vius

Il·lustracions: Martí Franch

Disseny gràfic: Dani Amén

